

Šifra tekmovalca/-ke

DRŽAVNO TEKMOVANJE S PODROČJA GEOGRAFIJE ZA SREDNJO ŠOLO 2023/2024

Tekmovalna skupina: Srednja šola A in B; **sklop C**

Draga tekmovalka, dragi tekmovalec!

Pred tabo je sklop C, ki se nanaša na terenski del tekmovanja iz znanja geografije. Skupina nalog je vezana na posamezno opazovalnico (1–4). Če se naloga nanaša na opazovani teren med dvema opazovalnicama, se ta šteje za nalogo pri naslednji opazovalnici.

Najprej prilepi svojo šifro v za to predvideni prostor.

Uporabljaš lahko kemični svinčnik ali nalivno pero, kompas, geotrikotnik in barvice. Pri reševanju nalog si pomagaj z navodili za opazovanje terena in s svojimi zapiski.

Naloge rešuj tako, da odgovore v sklopu C čitljivo napišeš na predvidena mesta pri posamezni nalogi. Če se zmotiš, napačen odgovor prečrtaj in jasno zapiši novo rešitev.

Za reševanje nalog v sklopu C imaš na voljo skupno 60 minut časa. Število točk, ki jih lahko dosežeš v tem delu, je 30.

Želimo ti veliko uspeha.

Državna tekmovalna komisija

Šifra tekmovalca/-ke

OCENJEVALNI OBRAZEC

DRŽAVNO TEKMOVANJE S PODROČJA GEOGRAFIJE ZA SREDNJO ŠOLO 2023/2024

Tekmovalna skupina: Srednja šola A in B; sklop C

SKLOP	SKUPINA NALOG	NALOGE	MOŽNO ŠTEVILO TOČK ZA SKUPINO NALOG	DOSEŽENO ŠTEVILO TOČK
C	1	1.-2.	3	
	2	3.-8.	8	
	3	9.-14.	7	
	4	15.-22.	12	
	SKUPNO ŠTEVILO TOČK		30	

SKLOP C**SKUPINA NALOG 1**

1. Napiši tri protipoplavne ukrepe, ki so jih naredili ljudje, in so vidni v okolici opazovalnice 1 pri okljuku reke Selške Sore, JZ od šole. (2 točki)

2. Prifarški potok oz. Moškrinška grapa se v Selško Soro izliva na poseben način, po kamnito-betonskem koritu. Na okljuku korita se je nabrala večja količina proda. Zakaj se je prod odložil prav na tem mestu? (1 točka)

SKUPINA NALOG 2

3. Zapiši dve prednosti in dve slabosti umestitve vrtičkov na območje med opazovalnico 1 in 2.

(2 točki)

Prednosti:

Slabosti:

4. Med opazovalnicama 1 in 2 si lahko v strugi videl/-a več posledic visoke vode. Navedi tri.

(1 točka)

5. Poplave so prebivalcem ob Selški Sori prinesle veliko hudega. V preteklosti so prebivalci po poplavih pograbili travnike in očistili okolico okoli struge. Razmisli in zapiši, kako so lahko domačini naplavljeno gradivo koristno uporabili. (1 točka)

6. Selška Sora ima precejšnjo erozijsko moč. Na kakšen način, ki je bil viden v strugi, so ljudje omejili oz. preprečili poglobljanje reke? (1 točka)

Slika 1: Satelitski posnetek območja

Vir: Google Earth. <https://earth.google.com/> (citirano 10. 1. 2024).

7. Na sliki 1 je prikazano območje ob reki Selški Sori. Na sliki sta prikazani tudi poplavna ravnica in ježa. Posameznemu pojmu pripiši črko, ki označuje njegovo območje na sliki. (1 točka)

Ježa: ____

Poplavna ravnica: ____

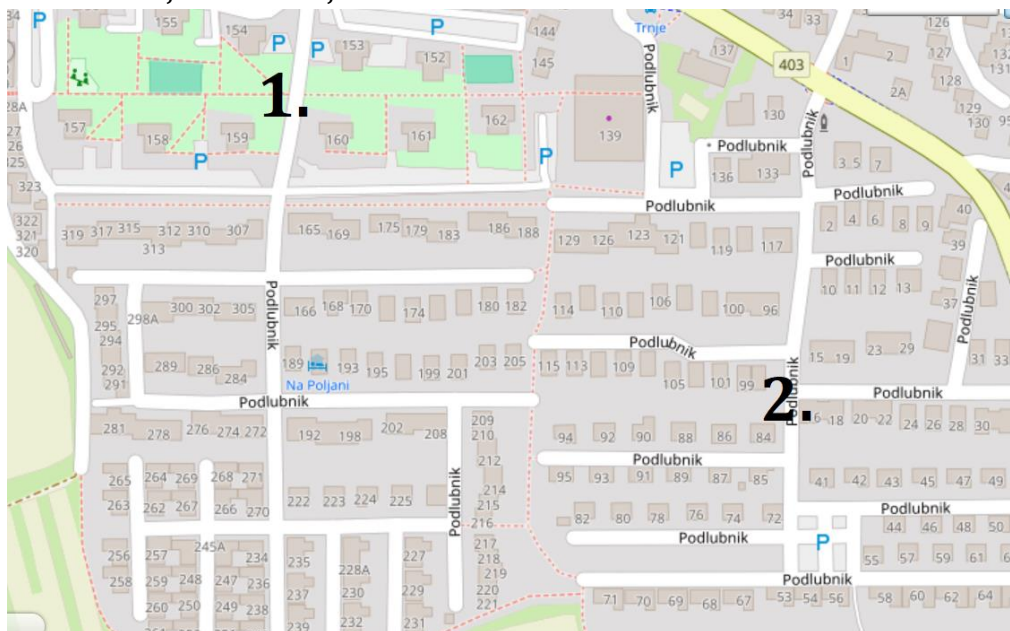
8. Postavi se v vlogo občinskega svetnika, ki posluša predstavitev načrta novega rekreacijskega centra na prostem (trim steza, fitnes na prostem) na označenem območju D na sliki 1 zgoraj. V Škofji Loki takšnega rekreacijskega centra še ni. Opredeli se, ali boš postavitev podprl/-a ali ne. Svojo odločitev najprej obkroži, nato pa jo utemelji z dvema pojasniloma. (2 točki)

Odločitev: DA NE

Pojasnilo 1:

Pojasnilo 2:

Slika 2: Zemljevid območij 1 in 2

Vir: Geopedia. <https://www.geopedia.world> (citirano 8. 1. 2024).

9. S pomočjo slike 2 primerjaj način oblikovanosti naselij med območjem, označenim s številko 1, in območjem, označenim s številko 2. Razloži dve razliki v oblikovanosti naselja, pri čemer se lahko opreš tudi na funkcionalnost naselja za tamkajšnje stanovalce. (2 točki)

10. V naselju družinskih hiš v Podlubniku je tudi komunalni otok, ki ga vidiš na sliki 3. Pojasni, zakaj so takšni otoki smiselni, čeprav imajo stanovalci organiziran tudi svoj odvoz odpadkov. (1 točka)

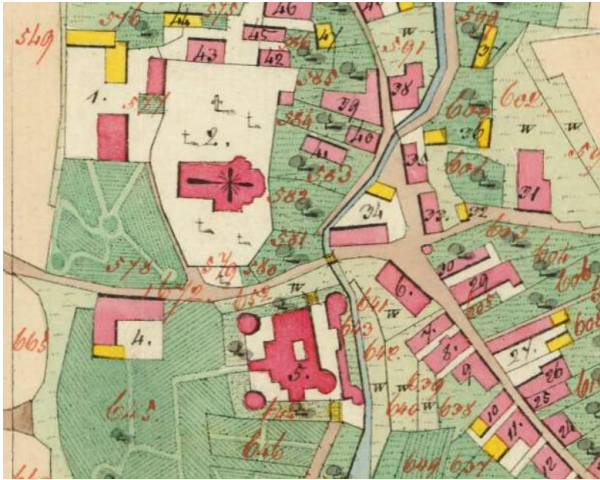
Slika 3: Komunalni otok

Vir: A. Polšak (2024).

11. Na opazovalnici 3 si si ogledal/-a kip Abrahama Freisinga. Zapiši, kaj v kipu kaže na izvor Abrahama Freisinga iz mesta Freising. (1 točka)

Slika 4: Franciscejski kataster 1825

Vir: Arcanum. Habsburg Empire - Cadastral maps (XIX. century).
<https://maps.arcanum.com/en/> (citirano 7. 2. 2024).

Slika 5: Cerkev sv. Jurija

Vir: A. Polšak (2024).

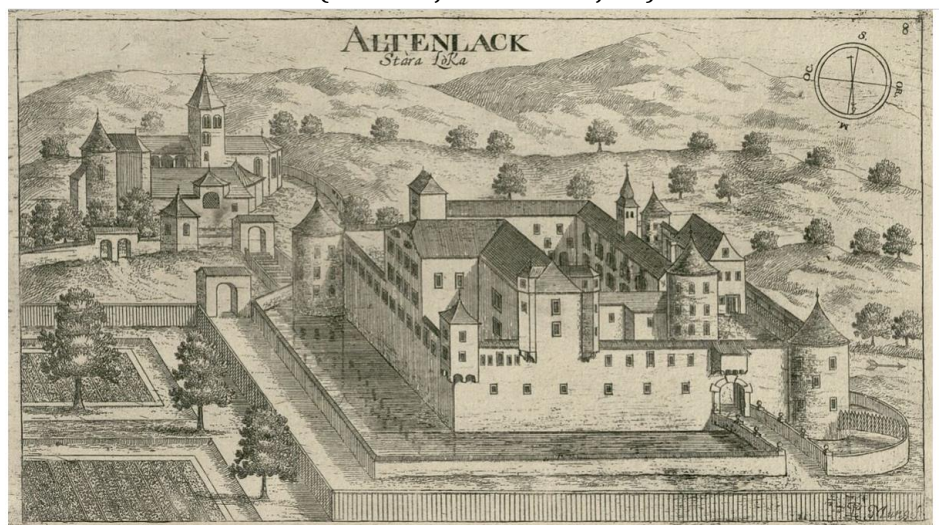
12. Na sliki 5 je sedanja cerkev sv. Jurija v Stari Loki. Na Franciscejskem katastru iz l. 1825 je prvotna cerkev (slika 4), ki so jo l. 1863 podrli in sezidali sedanjo. Natančno opredeli razliko smeri glavne ladje prvotne cerkve v primerjavi s sedanjo cerkvijo. (1 točka)

13. Občina Škofja Loka je od države kupila starološki grad, v katerem so v preteklosti potekali programi za slepe in slabovidne, zdaj pa je že več kot deset let prazen. Grad je od leta 1999 razglašen za kulturni spomenik državnega pomena. Postavi se v vlogo škofjeloškega župana in predlagaj svoj načrt revitalizacije zgradbe. Zapis naj vsebuje utemeljitev, ki bo podpirala novo predlagano dejavnost v zgradbi. (1 točka)

14. Iz katere smeri neba je na sliki 6 upodobljen grad v Stari Loki, glede na to, da je v ozadju cerkev sv. Jurija?

(1 točka)

Slika 6: Grad v Stari Loki (Slava Vojvodine Kranjske)

Vir: Wikipedia. <https://sl.m.wikipedia.org/> (citirano 10. 1. 2024).

15. Na hiši Stara Loka 24 je oznaka visoke vode ob poplavi 4. 8. 2023. Zapiši vzrok te poplave.

(1 točka)

Slika 7: Stara Loka 24

Vir: A. Polšak (2024).

Slika 8: Pr' Primc

Vir: A. Polšak 2004.

Slika 9: Zemljevid Stare Loke

Vir: Atlas voda. [ATLAS VODA \(gov.si\)](https://atlas.voda.gov.si/)

16. Med opazovalnico 3 in 4 si v Stari Loki opazil stare hiše, ki delujejo, kot da se jih ne obnavlja. (2 točki)

- Na zemljevidu v sliki 9 ustrezno kartiraj hišo v Stari Loki iz l. 1592 Pr' Primc (slika 8). Opremi z legendo.
- Kaj bi bilo mogoče storiti, da bi se takšne hiše ohranile v prvotni zasnovi, a bile vseeno funkcionalni del sodobnega naselja? Napiši dva predloga.

17. Glede na sliko 10 ugotovi, kateri tip naselja je Stara Loka. Obkroži. (1 točka)

- Gručasto naselje, razporejeno po gričevju.
- Obcestno naselje, nekoliko prilagojeno reliefu.
- Zaselek, ki je del Škofje Loke.
- Podeželsko naselje z razvejanim tlorisom na ravnini.

Slika 10: Škofja Loka na Franciscejskem katastru

Vir: Arcanum. Habsburg Empire - Cadastral maps (XIX. century). <https://maps.arcanum.com/en/> (citirano 7. 2. 2024).

18. Zapiši tri storitvene dejavnosti, ki si jih opazil/-a na poti med opazovalnico 3 in 4. (2 točki)

19. Škofja Loka je vključena v projekt *Loško je ekološko*. Sklepaj na dve dejavnosti oz. aktivnosti, ki na tvoji poti nakazujeta, da se projekt uresničuje. (1 točka)

20. V času izgradnje soseske Dolenčevi vrtovi je investitor projekta urejal tudi cestni priključek naselja na glavno cesto. Z dvema pomensko različnima utemeljitvama podpri predlog Škofjeločanov za postavitve krožišča namesto križišča. (2 točki)

21. Svojo pot si prehodil/-a po rečnih terasah Selške Sore. Pri zapisu »najstarejša rečna terasa« oz. »najmlajša rečna terasa« zapiši številko opazovalnice. (2 točki)

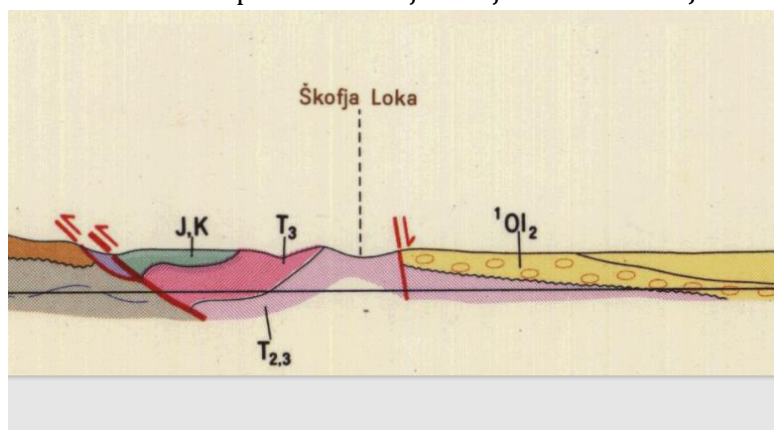
Najstarejša rečna terasa: _____ opazovalnica.

Najmlajša rečna terasa: _____ opazovalnica.

22. Oglej si sliko 11 in napiši, katera kamninska plast manjka na prerezu nad rumeno obarvanimi paleogenskimi (paleogen = starejši del terciarja) kamninami.

(1 točka)

Slika 11: Geološki prerez območja Škofje Loke v smeri JZ—SV

Vir: Geološki zavod Slovenije. Osnovna geološka karta. [OGK100 \(geo-zs.si\)](https://geo-zs.si) (citirano 10. 2. 2024).